LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING till Landstinget med förslag till landskapslag om räntestödslån vid skördeskador.

Den 13 mars 1979 överlämnade landskapsstyrelsen till landstinget en framställning med förslag till landskapslag om räntestödslån vid skördeskador (1978-79 Lt-Ls framst.nr 39). Den 7 september 1979 fattade landstinget beslut om antagande av landskapslag om räntestödslån vid skördeskador varefter ärendet översändes till republikens president. Den 30 november 1979 förordnade republikens president att nämnda landskapslag skulle förfalla. Presidentens skrivelse i ärendet var sålydande:

"Till Ålands Landskapsstyrelse

Ålands landsting har den 7 september 1979 fattat beslut om antagande av landskapslag om räntestödslån vid skördeskador.

Vid föredragning i statsrådet i dag har Jag, efter att ha infordrat högsta domstolens utlåtande i ärendet, över vilket även Ålandsdelegationen avgivit sitt yttrande, funnit, att det granskning underkastade landstingsbeslutet hänför sig till lagstiftningen angående idkande av jordbruk, på vilket område lagstiftningsbehörigheten enligt 13 § 1 mom. 8 punkten självstyrelselagen för Åland tillkommer landstinget. Beslutet innehåller även stadganden om kommunalförvaltning, vilka jämlikt 3 punkten nämnda moment även underlyder landstingets lagstiftningsbehörighet.

I 9 § landstingsbeslutet stadgas, att skuldsedel, som utfärdats för i beslutet avsett räntestödslån, inte skall stämpelbeläggas. Sistnämnda stadgande, som angår skatter och avgifter, vilka skall i riket allmänneligen utgöras, och som jämlikt 11 § 2 mom. 5 punkten självstyrelselagen underlyder rikets lagstiftande organ, kan enligt 14 § 4 mom. självstyrelselagen intas i landstingsbeslutet endast för vinnande av enhetlighet och överskådlighet och förutsatt att de i sak överensstämmer med motsvarande stadgande i rikets lag. Bestämmelsen är visserligen till sitt innehåll överensstämmande med motsvarande stadgande i den i riket gällande lagen den 24 november 1978 om räntestödslån som beviljas med anledning av 1978 års skördeskador, men då rikslagen endast gäller sistnämnda års skador medan landstingsbeslutet är avsett att vara permanent, saknar beslutet motsvarighet i rikslagstiftningen. Landstinget har alltså därför i detta avseende överskridit sin behörighet, varför Jag med stöd av 14 § 2 mom. självstyrelselagen för Åland beslutat förordna att förevarande landskapslag skall

förfalla; vilket Landskapsstyrelsen härmed till kännedom meddelas.

Helsingfors, i statsrådet den 30 november 1979.

Republikens President Urho Kekkonen

Justitieminister Christoffer Taxell."

Föreliggande lagförslag är med undantag av 9 och 11 §§ i sak överensstämmande med landstingsbeslutet av den 7 september 1979. Ändringen av 9 § är nödvändig på grund av presidentens ovan återgivna beslut. Ändring av 11 § gäller tidpunkten för lagens ikraftträdande.

Med hänvisning till detanförda föreläggs Landstinget till antagande

L a n d s k a p s l a g
om räntestödslån vid skördeskador.

I enlighet med landstingets beslut stadgas:

1 §.

Med enskild odlare avses i denna lag odlare som till betydande del får sin utkomst från växtproduktion.

Enskild odlare eller av enskilda odlare bildad sammanslutning, vars syfte är att bedriva lantbrukssamarbete, kan för ekonomiska förluster till följd av skördeskador av kreditinrättningars medel beviljas lån, för vilka landskapet erlägger räntegottgörelse till kreditinrättningarna i enlighet med vad i denna lag stadgas. Dessa lån benämns räntestödslån.

Lån beviljas av andelsbank, sparbank och affärsbank, vilka i denna lag benämns kreditinrättningar.

För beviljande av lån skall kreditinrättning erhålla tillstånd av landskapsstyrelsen.

Landskapsstyrelsen beslutar om tillstånd att bevilja lån med beaktande av att viss del av skördeskadan skall finansieras av odlaren själv (självrisk).

2 §.

Brukningsenhets skördeskada fastställs på i landskapslagen om ersättande av skördeskador angivet sätt.

3 §.

Den, vars odling drabbats av skördeskada och som därför ansöker om lån, skall under tiden 15 oktober - 15 december det år skadan inträffat meddela vederbörande lantbruks- och skogsnämnd att han ämnar ansöka om räntestödslån som avses i denna lag. Av meddelandet skall framgå vilket slag av gröda som skadats, den skadade arealens storlek, den beräknade ekonomiska förlusten till följd av skadan och hos vilken kreditinrättning sökanden ämnar ansöka om lån samt beloppet därav. Lånesökande kan dessutom bestyrka riktigheten av sina i ansökan givna uppgifter genom av trovärdig person given skriftlig eller muntlig bekräftelse av skadans omfattning. Lantbruks- och skogsnämnd kan göra stickprov för att kontrollera de i meddelandet lämnade uppgifterna och skall efter att ha konstaterat om förutsättningar för beviljande av lån föreligger, uppgöra en förteckning, där sökandena har ställts i prioritetsordning enligt deras lånebehov. Av förteckningen skall därjämte framgå det i ansökan avsedda lånebeloppet och det belopp som förordas. Lantbruks- och skogsnämnden skall sända förteckningen till landskapsstyrelsen.

Förslår inte de tillbudsstående medlen för beviljande av samtliga lån som ansetts behövliga , skall landskapsstyrelsen bestämma, hur stor procentuell andel för envar sökande av det av lantbruks- och skogsnämnden förordade totala lånebeloppet i mark, som med iakttagande av den i 1 mom. avsedda prioritetsordningen får beviljas.

Såvida beslut enligt 2 mom. fattats skall landskapsstyrelsen underrätta lantbruks- och skogsnämnden och vederbörande kreditinrättning därom.

4 §.

Lån beviljas på basen av skördeskadans omfattning och art för spannmåls-, ärt-, sockerbets-, potatis-, vallfrö-, oljeväxt-, foderväxt-, bär- och fruktodling samt för fältmässig odling av lök, gurka och andra grönsaker.

Lägenheter, som besitts av äkta makar och deras minderåriga barn, anses utgöra en brukningsenhet. Till brukningsenhets åkerareal räknas även sådan åkerareal som är arrenderad det år lånet söks.

5 §.

De allmänna villkoren för räntestödslån fastställs av landskapsstyrelsen, som på kreditinrättnings ansökan godkänner lån som räntestödslån.

6 §.

Medel för i denna lag avsedd räntegottgörelse upptas i landskapets ordinarie årsstat.

För räntestödslån erlägger landskapet till kreditinrättning en av landskapsstyrelsen fastställd gottgörelse.

Den årliga ränta som skall uppbäras hos räntestödslåntagare fastställs av landskapsstyrelsen.

Räntestödslånets återbetalningstid är högst fyra år.

7 §.

Landskapet erlägger som räntegottgörelse ett belopp motsvarande skillnaden mellan den ränta kreditinrättning får uppbära och den ränta som uppbärs av låntagaren. För ersättande av de merkostnader långivningsverksamheten föranleder erlägger landskapet dessutom till kreditinrättning gottgörelse som fastställs av landskapsstyrelsen.

8 §.

Om räntestödslåntagare i sin låneansökan i något väsentligt avseende lämnat oriktig uppgift eller hemlighållit omständigheter av väsentlig betydelse för avgörande av låneansökan, erläggs, sedan låntagarens förfarande konstaterats, inte räntegottgörelse för dylikt lån. Låntagaren skall dessutom till landskapet återbetala den räntegottgörelse, som landskapet erlagt jämte straffränta beräknad enligt två procent om året på lånebeloppet, räknat från den dag lånet lyftes.

Kreditinrättning är skyldig att lämna landskapsstyrelsen de uppgifter, som erfordras för bedömningen av huruvida lånevillkoren iakttagits.

9 §.

I fråga om stämpelskatt på skuldsedel, som utfärdats för i denna lag avsett räntestödslån, gäller vad därom i riket är föreskrivet.

10 §.

Närmare bestämmelser angående tillämpningen och verkställigheten av denna lag utfärdas vid behov genom landskapsförordning.

11 §.

Denna lag tillämpas på lån som beviljats efter den 1 juli 1980.

Före lagens ikraftträdande kan åtgärder vidtagas, vilka är påkallade för att i denna lag avsedd långivningsverksamhet skall kunna inledas då lagen träder i kraft.

Mariehamn den 19 mars 1980

V i c e l a n t r å d Ragnar Erlandsson

Extra lagberedningssekreterare Lars Karlsson.